

Vest-Finnmark Rådet

Fjellveien 6

Postboks 43

9593 BREIVIKBOTN

+47 908 52916

bente.olsen.husby@hammerfest.kommune.no

Utdanningsdirektoratet (på vegne av kunnskapsdepartementet)

Levert via e-post: post@udir.no

Hasvik, 2. januar 2025

Høringsuttalelse – Forslag til endringer i barnehageloven

Vest-Finnmark Rådet er en allianse mellom de 7 kommunene Alta, Hammerfest, Hasvik, Loppa, Måsøy, Nordkapp og Porsanger. Samlet har regionen en befolkning på ca. 42.500 innbyggere, noe som utgjør 55 % av det totale folketallet i Finnmark.

Vest-Finnmark Rådet har i sak 2/25 vedtatt følgende enstemmige høringsuttalelse i forbindelse med høring av forslag til endringer i barnehageloven:

Vest-Finnmark Rådet ønsker å fremheve viktigheten av KS' innspill til den nye barnehageloven, spesielt knyttet til beregning av grunntilskudd. Vi ønsker å framheve følgende fra KS' sitt innspill til ny lov:

Fra KS sitt høringssvar til ny barnehagelov:

"Grunntilskuddet skal beregnes med utgangspunkt i gjennomsnittlige driftskostnader i kommunale barnehager. Kommunen kan holde utgifter som skyldes særlige driftsforutsetninger eller særlige behov i barnegruppen utenfor grunntilskuddet. Dersom særskilte utgifter er trukket ut av avregningsgrunnlaget, er kommunen pliktig å finansiere de private barnehagene som har samme driftsforutsetninger tilsvarende gjennom et ekstra grunntilskudd. Dette kan eksempelvis gjelde utgifter knyttet til smådriftsulempen eller særlig høy bemanning. Kommunene kan da stille vilkår for tilskuddet, for eksempel at de private barnehagene faktisk har samme bemanningstetthet. Det videreføres regler for nasjonale satser der kommunen ikke har kommunale barnehager. Kommunen kan videre gi tilleggstilskudd til private barnehager, og stille vilkår for tilskuddet."

Utfordringer med dagens modell:

Dagens modell, der grunntilskuddet beregnes ut fra gjennomsnittlige driftskostnader i kommunale barnehager, skaper utfordringer for samiske kommuner.

- Små barnehager i distriktene: De samiske kommunene prioriterer å drive små barnehager i de samiske og kvenske kjerneområdene. Disse har høye driftskostnader per barn på grunn av små barnegrupper.
- Samiskspråklig barnehage: Som et eksempel har man en samiskspråklig barnehage i Lakselv i Porsanger kommune med høye driftskostnader grunnet det pedagogiske tilbudet.

- Skjevfordeling av tilskudd: Dagens modell gir uproporsjonalt høye tilskudd til private sentrumsbarnehager med stordriftsfordeler. De kommunale barnehagene i sentrum må drives rimeligere, dette gir et ulikt tilbud mellom barnehagene.

Konsekvenser:

Dersom innretningen på tilskuddene ikke endres, kan kommuner som Porsanger bli tvunget til:

- Å legge ned distriktsbarnehager
- Å legge ned den samiskspråklige barnehagen
- Å kreve at alle barn går i kommunale barnehager

Forslag til løsninger:

1. Særegen ordning for samiskspråklige barnehager:
 - Staten bør gi et betydelig basistilskudd til samiskspråklige barnehager, samt et tilskudd per barnehageplass, for å oppfylle sine internasjonale forpliktelser
 - Samiskspråklige barnehager bør holdes utenfor beregningsgrunnlaget
2. Endret beregning av finansiering for små barnehager:
 - Barnehager med færre enn 10 heltidsplasser bør holdes utenfor beregningsmodellen for tilskudd til private barnehager.
 - Staten bør ta et større ansvar for å bevare distriktene og innføre en tilskuddsordning med toppfinansiering av barnehager i distriktene.

Oppsummering:

Vest-Finnmark Rådet ber om at det tas hensyn til de særskilte utfordringene kommuner med små distriktsbarnehager og samiskspråklige barnehager har. En tilpasning av tilskuddsordningen er avgjørende for å sikre et godt barnehagetilbud for alle barn i kommunen.

Spørsmål i sakens anledning kan rettes til rådets daglige leder Bente O. Husby på mobil: 90852916 eller e-post: bente.olsen.husby@hammerfest.kommune.no.

Med vennlig hilsen

Jan Morten Hansen (s)
Rådsleder
Vest-Finnmark Rådet

Bente O. Husby (s)
Daglig leder
Vest-Finnmark Rådet

Kopi:

Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Finnmark fylkeskommune
Øst-Finnmarkrådet
Medlemskommunene i Vest-Finnmark Rådet